

Els assajos i les obres de ficció de Martí Domínguez són plens de coneixements científics i culturals. Ben sovint parla de la necessitat de la interdisciplinarietat, del coneixement científic global, i del perill de l'excessiva especialització del coneixement humà. Aquesta manera de fer i de concebre el saber és, potser, hereva d'una tradició humanística, d'una mentalitat il·lustrada i enciclopèdica, que li ve del seu avi, el també escriptor i periodista Martí Domínguez i Barberà.

—En un món en què els coneixements són cada vegada més vastos, no creu que es fa necessària l'especialització?

—A mi m'agrada que hi haja especialistes. Els especialistes són necessaris. Però al mateix temps és necessària la curiositat. Una curiositat amb la qual percep el món d'una altra manera. Mai no arribaràs al grau d'aprofundiment a què arribes amb una primera especialització, però pots començar a integrar altres elements i a configurar un món més complex i molt més interessant. L'especialista parla per a l'especialista. Té por d'arribar més enllà. Com que és massa prudent, no enlaira cap idea. I, per tant, fa assaigs molt avorrits. L'assaig, com deia Fuster, ha de tenir quelcom de pamfletari i d'impertinent per tal d'agitar alguna idea.

—El seu interès per la biologia és degut en gran part a la influència familiar, del seu avi, i també del seu pare. Un interès aquest per la biologia que casa molt bé amb una mentalitat il·lustrada i enciclopè-

**“L'home mai
no ha pensat que forma
part de la natura”**

Martí Domínguez

Biografia

Martí Domínguez

i Romero (Madrid, 1966) és doctor en Biologia per la Universitat de València, on, a més, imparteix classes de periodisme i dirigeix la revista de divulgació científica *Mètode*. Aquesta no és, però, la seua única vel·leïtat periodística. Des de mitjan anys 80 és col·laborador d'EL TEMPS, ha perllongat una intensa activitat a diverses publicacions i és membre del consell de redacció de la revista *L'Espill*, fundada per Joan Fuster. Com a novel·lista és autor de *Les confessions del comte de Buffon* (Premi Andròmina 1997) i d'*El secret de Goethe* (Premi Prudenci Bertrana 1999). *Bestiari* (Edicions Tres i Quatre) és el seu darrer llibre, una selecció d'articles publicats en aquest setmanari.

dica que mira d'ordenar racionalment els fenòmens naturals.

—Hi ha una part familiar important. Però també hi ha la curiositat. El meu avi era un home curiós. Del meu avi en conserve els llibres d'història natural. Li agradaven la zoologia, el regne animal, Darwin... Tenia curiositat per saber. I aquesta curiositat li la va passar primer al meu pare i després a través del meu pare a mi. Mon pare em va introduir en l'ordre de la natura. Em va ensenyar que hi ha unes lleis, unes regles taxonòmiques, l'espècie, el gènere, la família, la classe... I a partir d'aquest moment em vaig afeccionar a la malacologia. Em vaig ensenyar regles mnemotècniques per recordar-me dels noms. Jo tenia dotze anys. M'agradaven les ciències naturals, però també m'agradava la literatura, així que sempre he estat una *rara avis* en tots dos àmbits: en el científic i en el cultural. Aquest és un *via crucis*, et sents incomprès. La gent tendeix a simplificar-ho tot, a situar en departaments estancs els científics i els homes de cultura.

—Com se situa l'home en relació al món natural?

—L'home mai no ha pensat que forma part de la natura. Fins i tot el pastor més miserable sempre s'ha sentit desvinculat del món natural. I els científics, que ens hi podrien haver acostat, se n'han mantingut també al marge. I això potser explica que la natura no interesse. La gent no s'hi sent vinculada. I la prova n'és que els espais naturals estan descurats per les autoritats. No hi ha recursos, no hi ha una política de protecció dels espais naturals... I quan s'acosta a la natura, l'home ho fa per a obtenir-ne un benefici ràpid. La gent fa rovellons i llança a perdre els bolets que no coneix, i ho deixa tot fet una merda.

—Ara té un mas al Penyagolosa. Per què vas triar aquest espai natural?

—En primer lloc, pel seu interès simbòlic. El Penyagolosa sempre ha tingut una força que no té cap altra muntanya del país. Jo diria que el Penyagolosa és equiparable al Canigó. Són dues muntanyes molt característiques, amb una silueta fantàstica. A més, des del punt de vista botànic i de la

“La gent tendeix a situar en departaments estancs els científics i els homes de cultura”

fauna és incomparable. Es un reducte de moltes tendències biogeogràfiques. Hi ha plantes alpines, plantes mediterrànies, de tipus atlàntic... que només s'han conservat allí, tot és molt suggestiu, molt variat. També hi ha una riquesa etnològica als masos que em sedueix.

—Quin és el futur dels nostres boscos?

—No hi ha polítiques forestals dignes. Continua practicant-se una política forestal indiscriminada i irracional.

—Com és el bosc mediterrani?

—Al País Valencià, en realitat, no hi ha gaires boscos. Hi abunda més la màquia. El bosc és un concepte atlàntic. El paisatge valencià no es caracteritza pel bosc. I quan n'hi ha, de bosc, és més obert, de carrasca. Quan és més selvàtic, es caracteritza per l'arítjol, el baladre, els joncs, les canyes... Però no és un bosc de fageda. Ara bé, hi ha llocs esplèndids al Penyagolosa.

—Quins són els arbres que més estima?

—M'agraden molt les savines. Crec que el gran arbre desconegut pels valencians és la savina albar. N'hi ha algunes de mil·lenàries al Racó d'Ademús, i també al Penyagolosa. És un arbre immens, consistent, que no es deixa atacar pel corcó. Els cabirons que antigament s'utilitzaven a les cases aguanten molts anys el pes d'una teulada. L'altre gran arbre incomprensiblement oblidat pels poetes és el gal·ler, el *corpus faginia valentinus*, tal com el va batejar el botànic Antoni Cavanilles, també conegut com a roure valencià. Hi ha roures catedralicis al País Valencià: a la Font Roja, al Penyagolosa, al Racó d'Ademús...

Juli Capilla